

Yönetim ve Ekonomi Dergisi'nin 26 Yılı: Bibliyometrik Bir İnceleme

Kadir KARAGÖZ*

ÖZ

Akademik dergiler bilimsel bilginin yayılması ve paylaşılmasında ifa ettikleri önemli rol nedeniyle bilim dünyasının çok önemli bir unsurunu oluşturmaktadırlar. Son yıllarda sayıları hızla artan resmî ve özel akademik dergiler bu misyonu gerçekleştirme konusunda ciddi katkı sağlamaktadırlar. Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin bir yayını olarak 1995 yılında yayın hayatına başlayan Yönetim ve Ekonomi Dergisi de uzun yıllara dayanan birikimi ve alanında edindiği saygın yer ile bu görevi başarıyla yerine getirmektedir. Bu çalışmada, derginin 1995 – 2020 döneminde yayınlanan 51 sayısındaki makaleler bibliyometrik açıdan incelenmiştir.

Yapılan incelemeden elde edilen bulgular işbirliği oranının zamanla arttığını, MCBÜ üyelerinin nisbî olarak daha fazla katkıda bulunduğunu, makale değerlendirme süresinin uzun olduğunu, uluslararasılaşma oranının düşük kaldığını, en fazla işletme alanında makalelerin yayımlandığını ortaya koymaktadır. Bibliyometrik açıdan yürütülen analizler derginin belli başlı metrik kurallarla uyumlu olmadığını göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Yönetim ve Ekonomi Dergisi, Akademik Dergi Yayıncılığı, Bibliyometrik Analiz.

JEL sınıflandırması: C40, C80, C81.

26 Years of the Journal of Management and Economics: A Bibliometric Investigation

ABSTRACT

Academic journals constitute a very important element of the scientific world due to the important role they play in the dissemination and sharing of scientific knowledge. Official and private academic journals, the number of which has increased rapidly in recent years, make a serious contribution to realizing this mission. The Journal of Management and Economics, which started its publication life in 1995 as a publication of Manisa Celal Bayar University Faculty of Economics and Administrative Sciences, successfully fulfills this task with its long years of experience and a respected place in the field. In this study, the articles in the 51 issues of the journal published between 1995 and 2020 were examined bibliometrical and descriptive statistical point of view.

The findings obtained from the examinations revealed that the cooperation rate increased over time, MCBÜ members relatively contributed more, the article evaluation period was long, the internationalization rate remained low, and the articles in the field of business were mostly published. The bibliometric analyzes show that the journal is not in compliance with main bibliometric rules.

Key Words: Journal of Management and Economics, Academic Journal Publishing, Bibliometric Analysis.

JEL Classification: C40, C80, C81.

*Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, kadir.karagoz@cbu.edu.tr, ORCID Bilgisi: 0000-0002-4435-9235

(Makale Gönderim Tarihi: 12.10.2021 / Yayına Kabul Tarihi:20.12.2021)

Doi Number: 10.18657/yonveek.1004424

Makale Türü: Araştırma Makalesi

GİRİŞ

Bilimsel ve akademik dergiler, gerçekleştirilen bilimsel araştırmaların sonuçlarının kamuoyuna sunulduğu, gerek yöntem ve gerekse bulgular bakımından tartışmaya açıldığı, mevcut literatürün zenginleşmesine katkıda bulunan mecralardır (Budak vd., 2017). Akademik çalışmaların geçmişi incelendiğinde, fikirlerin tartışılması ve bilgi alış-verişi açısından akademik dergilerin en önemli araç olduğu görülebilir. Dergiler aynı zamanda bilimsel bilginin arşivi olma görevini de icra etmektedirler (Rousseau vd., 2018: 23). Bugün dünya genelinde başta üniversiteler ve dergi yayıncılığı konusunda uzmanlaşmış yayınevleri olmak üzere çeşitli kuruluşlar tarafından yayınlanan on binlerce akademik dergi faaliyet göstermektedir. Türkiye'de de 19. yüzyıl ortalarında yayınlanmaya başlayan ilk akademik dergilerden ve özellikle 1933 Üniversite reformundan bu yana, giderek artan sayıda akademik dergi bilimsel bilginin üretim ve yayımında önemli bir misyon üstlenmiştir (Özdemir ve Alpaydın, 2017).

1990'lı yıllardan itibaren kendini iyiden iyiye hissettiren Dijital Devrim'e bağlı olarak hızla gelişen ve değişen bilgi-iletişim teknolojileri birçok alanda olduğu gibi akademik dergi yayıncılığında da son 20 yılda önemli değişimlere neden olmuştur. Ayrıca, dijitalleşme ve internet teknolojisinin kalite ve içerik açısından karşılaştırma imkânlarını artırması sayesinde ortaya çıkan kurumsal baskının da bu değişimde etkili olduğu söylenebilir (Tisdell, 2020). Hızla gelişen teknoloji ile birlikte ortaya çıkan veya dönüşen kitlesel iletişim araçları günlük hayatta olduğu kadar akademik dünyada da önemli değişimlere yol açmış, bilgi alış-verişi ve deneyimlerin paylaşılması ivme kazanmış, bilimsel iletişimdeki etkinlik artmıştır (Polat ve Alkan, 2015). Dijitalleşme ve internet teknolojisinin sunduğu kolaylıklara ilaveten, artan üniversite sayısının da etkisi ile Türkiye'de 90'lı yıllarda birçok fakülte dergisi yayın hayatına atılmıştır.

Bununla birlikte, nicelik açısından artışın beraberinde niteliksel gelişmeyi de getirmesinin garantisi yoktur. Bu noktada bibliyometrik analizler, çeşitli açılardan dergilerin karakteristiklerini inceleyerek daha gerçekçi bir değerlendirmeye imkân vermektedir. Son yıllarda popüler hâle gelen bibliyometrik analiz kavramı, bir tek ya da bir grup dergi için veya belirli bir araştırma konusu hakkında yürütülebilmektedir. Tek bir dergiye odaklanan bibliyometrik analiz, derginin kalitesini, olgunluğunu ve üretkenliğini ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, derginin alanındaki etki derecesi, bilginin yayılımına katkısı, yazarlık ve işbirliği kalıpları, ulusal ve uluslararası konumu ile popülerliği başlıca inceleme başlıklarını oluşturmaktadır (Anyi vd., 2009).

Bu çalışmada, çeyrek asrı aşan geçmişi ile özelde iktisadi ve idari bilimler fakültesi dergileri ve genelde akademik dergi yayıncılığı açısından Türkiye'de saygın bir yer edinmiş bulunan, Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi tarafından yayınlanan *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*'nin 1995 – 2020 döneminde fiilen yayınlanmış olan 26 cildindeki makaleler betimsel istatistiksel ve bibliyometrik açıdan incelenmektedir.

II. BİBLİYOMETRİ VE BENZER İÇERİKTE DAHA ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Bibliyometri terimini basılı ortamda ilk defa kullanan Pritchard (1969) bunu “istatistiksel ve matematiksel yöntemlerin kitap ve benzeri iletişim araçlarına uygulanması” şeklinde tanımlamakta ve bu terimi, ilk olarak E. W. Hulme tarafından 1922’de kullanılan “istatistiksel bibliyografi”ye tercih etmektedir. Bibliyometri terimi Kuzey Amerika’da hızla yaygınlaşırken, bununla çok yakın içeriğe sahip bir diğer alanı belirten “scientometrics” terimi Avrupa’da daha fazla benimsenmiştir. İki terim arasında önceleri fark gözetilirken zamanla eşanlamlı olarak kullanılır olmuşlardır (Andrés, 2009: 2).

Terim yeni olsa da bibliyometrik çalışmaların daha uzun bir geçmişe sahip olduğu söylenebilir. Amerikan Kimya Derneği Dergisi’nde yayınlanan makalelerin kaynakçalarının değerlendirildiği 1927 tarihli inceleme ilk bibliyometrik çalışma olarak kabul edilmektedir (Polat vd., 2013). Sengupta (1992) ise Campbell tarafından 1896’da yayımlanan “Theory of the National and International Bibliography” adlı çalışmanın içeriği dikkate alındığında ilk bibliyometrik çalışma olarak kabul edilebileceğini öne sürmektedir. Türkiye’de bu alandaki öncü çalışma ise 1970 yılında A. Kemal Özınönü tarafından gerçekleştirilen “Growth in Turkish Positive Basic Sciences” başlıklı araştırmadır (Al, 2008).

Bir yayın organı veya konuya ilişkin bibliyometrik incelemenin standart bir sürecin izlendiği, bütüncül bir sistematik yaklaşım olduğu söylenemez. Bibliyometrik araştırma bir dizi betimsel istatistikler, birtakım oransal hesaplamalar ve hipotez testlerinden oluşmaktadır. Betimsel istatistikler genel olarak dergiye/alana katkıda bulunan yazarlar, yayınlanan makaleler ve makalelere yapılan atıflar hakkındaki çeşitli sayısal bilgilerden ibarettir. Lotka, Price ve Pareto tarafından ileri sürülen yazar performansı kalıplarına dair bazı oranların geçerliliğinin belirlenmesinin yanı sıra, atıf dağılımı ve grup ortalamaları arasındaki farklılıklar gibi konuların hipotez testleri ile araştırılması da bibliyometrik incelemenin başlıca araçlarını oluşturmaktadır.

Türkiye’de yayınlanan birçok dergi için gerçekleştirilen bibliyometrik araştırmalarda incelenen yayınlar çeşitli açılardan değerlendirmeye tâbi tutulmuştur. Ancak her bir dergi kendine özgüdür, dolayısıyla belirli bir dergiye ilişkin bibliyometrik inceleme de aynı şekilde özgündür. Araştırma alanlarının doğalarındaki farklılık, alana özgü dergilerin birbirleriyle bibliyometrik açıdan karşılaştırılmasını da zorlaştırmaktadır. Bununla birlikte, aynı veya benzer alanda yayın yapan dergiler arasında belki bir karşılaştırma yapmak mümkün olabilir. Bu açıdan bakıldığında, Türkiye’de iktisadi ve idari bilimler alanında yayın yapan dergilere ilişkin bibliyometrik değerlendirmelerin çok az sayıda olduğu görülmektedir. Bu tür çalışmalardan birinde Polat vd. (2013) Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi’nde 2005-2012 arasında yayınlanan 550 yazarın katkıda bulunduğu 434 makaleyi incelemişlerdir. Makale başına 1,26 yazar düşerken en fazla makale yayınlayan 10 yazardan altısı Atatürk Üniversitesi mensubudur. Unvan açısından dağılımda ise ilk üç sırayı doktor öğretim üyesi, araştırma görevlisi ve doçentler almaktadır. Metrik analizlerde derginin Pareto

kanununun öngördüğü orana yakın bir değere sahip olduğu, Lotka ve Price kanunlarına ise uymadığı belirlenmiştir. Makalelerin %37,8'i tek, %47,3'ü ise iki yazarlıdır. En çok üretim ve organizasyon alanında çalışma yayınlanmıştır.

1965 yılında yayın hayatına başlayan ve Türkiye'nin en eski fakülte dergilerinden biri olan Eskişehir İktisadi ve Ticaret İlimler Akademisi Dergisi, 1983 yılından 2003 yılı sonuna kadar Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi olarak yayınlanmaya devam etmiştir. Dergi, 2004 yılında yayın hayatını sonlandırmış ancak 2018 Eylül ayından itibaren elektronik olarak tekrar yayına başlamıştır. Yılmazel (2019), 1965'ten 2003 sonuna kadar dergide yayınlanan 969 makaleyi bibliyometrik incelemeye tâbi tutmuştur. Akademi döneminde dergide çeviri makale ve kitap tanıtımı yazılarına da yer verilirken, fakülte dergisine dönüştüğü 1985'ten sonraki sayılarında sadece araştırma makaleleri yayınlanmıştır. Söz konusu dönemde yayınlanan makalelerin ezici bir çoğunluğu (%92) tek yazarlı, %6,5'i ise iki yazarlıdır. Yayınlanan 969 makalede 310 farklı isme rastlanırken en fazla makalenin yönetim-organizasyon dalında yayımlandığı anlaşılmaktadır. Derginin Price, Lotka ve Pareto kanunlarıyla uyumsuz olduğu da bulgular arasındadır.

Doğan ve Kılıçaslan (2021) Sakarya Üniversitesi tarafından 2012'de yayınlanmaya başlayan Sakarya İktisat Dergisi'ni bibliyometrik açıdan incelemişlerdir. 2012-2020 döneminde yayınlanan 194 makalenin %39'unu tek, %46'sını iki yazarlı makaleler oluşturmaktadır. 279 yazarın %35'i doktor öğretim üyesi, %19'u doçent, %16,1'i araştırma görevlisi unvanına sahiptir. En çok çalışması yayınlanan 15 yazarın çoğunluğu Sakarya Üniversitesi'nde görev yapmaktadır. Katkıda bulunan tüm yazarlar dikkate alındığında ise bu oran %40'tır.

Bu dergilerin yanı sıra, iktisadi ve idari bilimler fakülteleri dışında çeşitli kurumlar tarafından yayınlanan, iktisat, maliye ve işletme alanlarında çalışmalara yer veren bazı dergiler için de bibliyometrik incelemeler yürütülmüştür. Beşel ve Yardımcıoğlu (2017) Maliye Bakanlığı'nın yayınladığı Maliye Dergisi'nde 2005-2016 yılları arasında yayınlanan 330 makaleye ilişkin incelemelerinde makalelerin %50'sinin tek, %41'inin iki yazarlı olduğunu, toplam 377 farklı yazarın katkıda bulunduğunu belirlemişlerdir. Yine, sırasıyla en fazla doktor öğretim üyesi, araştırma görevlisi ve doçent unvanlı yazarların adlarına rastlanmaktadır. Metrik kuralları açısından yapılan incelemede derginin Pareto, Price ve Lotka oranlarıyla uyumlu olmadığı ortaya çıkmıştır.

Polat (2020), 2005 yılından beri Hacettepe Üniversitesi bünyesinde yayınlanan Sosyoekonomi dergisinde 2005-2019 arasında çıkan 481 makaleyi bibliyometrik açıdan incelediği çalışmasında makalelerin %44'ünün tek, %45'inin ise iki yazarlı olduğu, adına rastlanan 818 yazar içinde en fazla Hacettepe (%21), Dokuz Eylül (%15) ve Pamukkale (%7) üniversitelerinden akademisyenlerin bulunduğu sonucuna ulaşmıştır. Derginin Pareto, Price ve Lotka oranlarıyla uyumlu olmadığı da ortaya koyulmuştur.

Maliye ve Finans Yazıları dergisi için Kayakıran ve Doğan (2019) ile Balı ve Dündar (2019) tarafından ayrı ayrı yürütülen bibliyometrik analizlerde sırasıyla 186 ve 159 makale incelenmiş, tek yazarlı makale oranı yaklaşık %49, iki yazarlı

makale oranı yaklaşık %35 bulunmuştur. Her iki araştırmaya göre en fazla doktor öğretim üyesi (yaklaşık %32) ve doçent (yaklaşık %14,5) unvanlı yazarlara rastlanmaktadır. Balı ve Dünder (2019) derginin Pareto, Price ve Lotka kanunlarının öngördüğü oranlara uygun olmadığını belirlemiştir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi tarafından yayınlanan Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, her ne kadar ağırlıklı olarak girişimcilik konusundaki araştırmalara yer verse de başta ekonomi ve finans olmak üzere diğer yakın alanlardan çalışmalar da görülmektedir. Çetinkaya-Bozkurt ve Çetin (2016), dergide 2006-2015 arasında yayınlanan 153 makaleye dayalı olarak yürüttükleri bibliyometrik analizde 257 yazarın %30'unun ÇOMÜ bünyesinde görev yaptığı, en fazla doktor öğretim üyesi ve araştırma görevlilerinin katkıda bulunduğu bulgusuna ulaşmışlardır. Makalelerin %50'si tek, %30'u iki yazarlıdır. Doğal olarak makalelerin büyük çoğunluğunun konusunu girişimcilik ve girişim kültürü oluştururken onu iktisat ve pazarlama alanları izlemektedir. Diğer dergiler gibi Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi'nin de Pareto, Price ve Lotka oranlarıyla uyumlu olmadığı belirlenmiştir.

III. DERGİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin bir yayını olarak 1995 yılında yılda bir sayı ile yayın hayatına başlayan *Yönetim ve Ekonomi Dergisi* (bundan sonra *YED* olarak anılacaktır) başından beri hakemli bir akademik dergi olarak faaliyet göstermektedir. 2001 yılından itibaren yılda iki sayı, 2016'dan sonra ise üç sayı olarak yayınlanmaya devam eden *YED*, 2020 sonu itibarıyla 27. cildinin 3. sayısı ile akademik câmianın huzuruna çıkmıştır. 2021 yılından itibaren ise yılda dört sayı yayınlanmasına karar verilmiştir. 1995-2020 dönemi içerisinde yayınlanan 26 ciltteki¹ 51 sayıda toplam 807 orijinal araştırma makalesi 2 çeviri makale yayınlanmıştır². Buna göre sayı başına 16,41 makale düşmektedir, ki bu değer kâr amacı gütmeyen bir akademik dergi için yüksek sayılabilir. *YED*, hâlihazırda Econlit (2009), Ulakbim-TRDizin (2003), EbscoHost (2008), Index Copernicus (2013), ASOS INDEX (2005), SOBİAD (2016), ProQuest (2015), Dergipark (2014), DOAJ (2011) gibi tanınmış veri tabanı ve indekslerce taranmaktadır.

Geçmiş 26 yıllık sayıları incelendiğinde, Türkiye'de yayınlanan diğer iktisadi ve idari bilimler fakültesi dergileri gibi *YED*'de de çok geniş bir konu yelpazesinde makaleler yayımlandığı görülmektedir. Ekonomi ve yönetim bilimlerinin her dalı ve bunlarla ilişkili hemen her konuda çalışmalar dergide yer bulabilmektedir. Bu bakımdan *YED*'in dar anlamda bir tematik dergi olmadığı söylenebilir.

YED'in ilk sayılarında ortak/çok yazarlı ve MCBÜ dışından yazarların azınlıkta olduğu görülmektedir. Bu durum kısmen derginin yayın hayatına yeni

¹ 2000 yılındaki 6. ciltten sonra 2001 yılında 7. cilt ile devam edilmesi gerekirken 8. cilt ile devam edilmiş, 7. cilt atlanmıştır. Bu nedenle 2020 yılı sonunda resmi olarak 27. cilt yayınlanmış olsa da fiilen 26 cilt yayınlanmış bulunmaktadır.

² Çevirilere sadece 1995 yılındaki ilk sayıda yer verilmiş, sonraki hiçbir sayıda çeviri makale yayınlanmamıştır. Ayrıca *YED*'de kitap tanıtımı ve editoryal bölümleri de bulunmamaktadır.

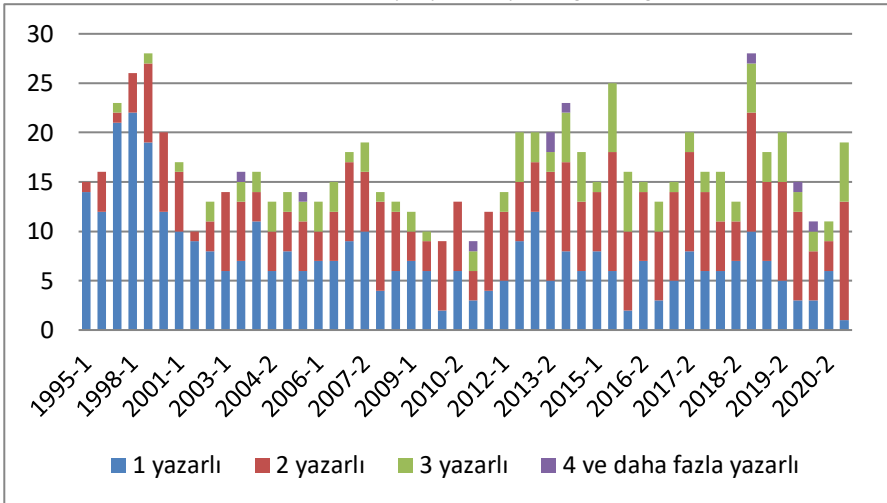
atılmış olması nedeniyle akademik camiada henüz tanınmamasıyla, kısmen de bilgi-iletişim mecralarının (internet, sosyal medya vb.) bugünkü kadar gelişmemiş olmasıyla açıklanabilir. Bu nedenle, diğer birçok örnekte olduğu gibi, derginin ilk sayılarında çoğu MCBÜ'de görev yapan belirli bir akademisyen grubunun isimlerine sıklıkla rastlanması doğaldır.

Başından beri aynı ekiple yayınlanan *YED*'de editoryal takdim yazılarına yer verilmemektedir. Bu nedenle, örneğin bazı sayıların ağırlıklı olarak belirli kongrelerde sunulan bildirilerden oluşup oluşmadığı, tümüyle elektronik yayıncılığa ne zaman geçildiği, internet sayfasının ne zaman faaliyete geçtiği gibi derginin yayın hayatındaki bazı önemli değişim ve gelişmeler konusunda kronolojik olarak bilgi edinmek maalesef mümkün olmamaktadır.

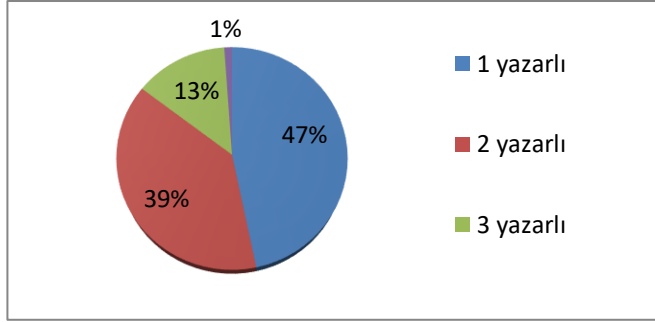
IV. YAZAR VE MAKALE SAYISINA GÖRE DAĞILIM

YED'de yayınlanan makalelerin yazar sayısı itibariyle dağılımı incelendiğinde çalışmaların en fazla tek yazarlı olduğu (toplam 378 adet, %46,8), bunu iki (toplam 312 adet, %38,7) ve üç yazarlı (toplam 106 adet, %13,1) çalışmaların izlediği görülmektedir. Dergide yayınlanan dört yazarlı (toplam 10 adet, %1,2) ve beş yazarlı (1 adet) çalışmalar ise oldukça az sayıdadır. Fen bilimlerinden farklı olarak sosyal bilimlerde büyük ölçekli araştırma projeleri dışında kalabalık ekip çalışmalarına pek rastlanmadığından dört veya daha fazla yazarlı çalışmaların yaygın olmaması normal karşılanabilir. Şekil 1'deki dağılım incelendiğinde derginin ilk sayılarında tek yazarlı makalelerin oranı oldukça yüksek iken zaman içerisinde çok yazarlı çalışmaların ağırlık kazandığı gözlenmektedir.

Şekil 1. Yıllar itibariyle yazar sayısına göre dağılım.

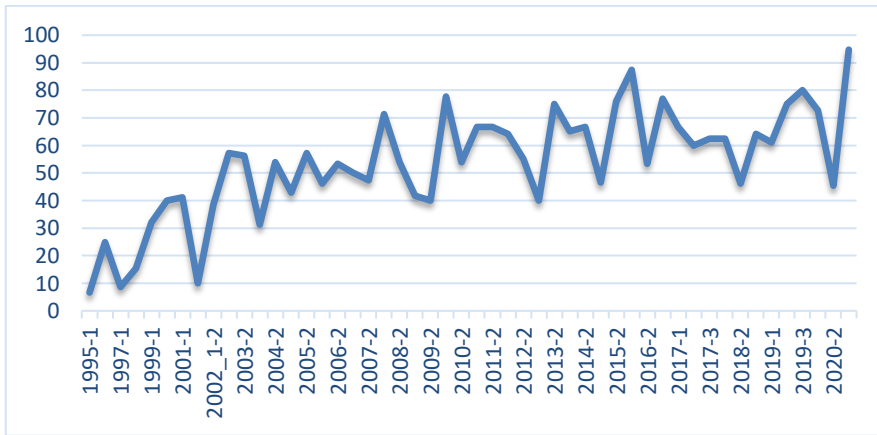

Şekil 2. Yazar sayısına göre makalelerin oranı.

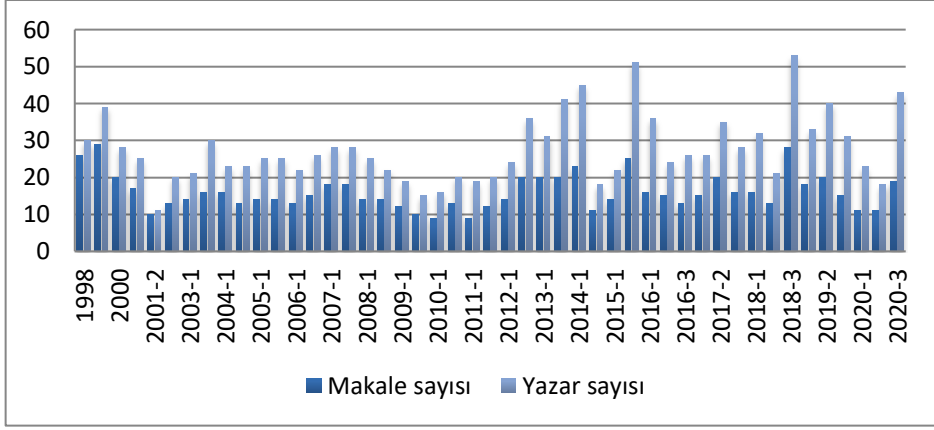
Sözü edilen olgu, işbirliği oranının zaman içindeki seyrini gösteren Şekil 3’de daha açık biçimde görülebilmektedir. Zaman içinde dalgalı bir seyir izlemekle birlikte, ilk sayılarda işbirliği oranı %40’ı pek bulmazken 2000’li yıllarda tam aksine %40’ın altına düşmemektedir.

Şekil 3. İşbirliği oranının zaman içindeki seyri (%).

Derginin yayınlanan sayılarına göre makale ve yazar sayısı arasındaki ilişkinin izi Şekil 4’te de sürülebilir. İlk sayılarda makale ve yazar sayısı neredeyse başa baş giderken 2000’li yıllarla birlikte yazar sayısının makale sayısının çok üzerinde seyrettiği gözlenmektedir. Bu durum, kısmen derginin ilk sayılarında bilinirliğinin az olması nedeniyle bireysel çabalarla ve ağırlıklı olarak MCBÜ içinden çalışmalarla sayıların hazırlandığının bir işareti olarak görülebileceği gibi, 2000’li yıllardan itibaren internet ve cep telefonlarıyla haberleşmenin yaygınlaşmasıyla birlikte Türkiye’de akademik işbirliğindeki artışın bir yansıması olarak da değerlendirilebilir. Rousseau vd. (2018) tarafından belirtildiği gibi, genel olarak bilim dünyasında işbirliğinin ve çok yazarlı makalelerin giderek yaygınlaştığı uzun zaman önce fark edilmiş bir olgudur.

Şekil 4. Sayılara göre makale ve yazar sayısının dağılımı.

V. EN ÜRETKEN YAZARLAR

Makale sayısına göre ilk 15 yazar incelendiğinde en fazla yayın yapan yazarların 11'er çalışmaya sahip oldukları görülmektedir³ (Tablo 1). Tablodaki yazarlardan biri (Yazar 2) dışında diğerlerinin tümü MCBÜ öğretim elemanıdır. Bunların da 10 tanesi hâlihazırda MCBÜ-İİBF'de görev yapmaktadırlar⁴.

Yazarların üretkenlikleri bibliyometrik analizlerde yaygın bir şekilde başvurulan Lotka kanunu açısından da incelenmiştir. Lotka (1926), bir dergide makalesi yayınlanan bütün yazarların %60,8'inin 1 makale, %15,2'sinin 2 makale, %6,8'inin ise 3 makale ile dergiye katkıda bulduklarını iddia etmiştir. *YED*'deki dağılım incelendiğinde 1 makalesi yayınlanan 519 yazarın toplamın %84,8'ini, 2 makalesi yayınlananların %9,97'sini, 3 makalesi yayınlananların ise %1,80'ini oluşturduğu görülmüştür. Bu değerlerden hareketle Lotka kanununun *YED* örneğinde geçerli olmadığı sonucu çıkarılabilir.

Literatürdeki yoğunlaşmayı ölçmek üzere kullanılan Price kanununa göre belirli bir alanda yazılan makalelerin yarısı, bu makalelerin yayınlandığı dergi sayısının karekökü kadar dergi tarafından yayınlanmaktadır (Egghe, 2005: 188). Bu kural tek dergi durumuna uyarlandığında, dergide yayınlanan makalelerin yarısının tüm yazar sayısının karekökü kadar yazar tarafından yazılmış olması beklenir. İncelenen dönemde *YED*'de yayınlanan 807 makale 612 farklı yazar tarafından yazılmıştır. Bu durumda Price kanununa göre 403,5 makalenin 24,74 yazar tarafından yazılmış olması gerekmektedir. Oysa en üretken 25 yazar tarafından toplam 147 makale yazılmıştır. Buna göre *YED*'in Price kanununun öngördüğü yoğunlaşmadan oldukça uzak olduğu söylenebilir.

³ *YED* editörlüğünün talebine uyularak yazar isimleri açıkça verilmemiştir.

⁴ 2021 itibarıyla Yazar 1 ve Yazar 3 emekli olmuşlardır.

Tablo 1. En fazla makalesi yayınlanan ilk 15 yazar.

Yazar adı	Tek yazarlı	İki yazarlı	Üç veya daha fazla yazarlı	Toplam makale sayısı
Yazar 1	3	6	2	11
Yazar 2	1	5	5	11
Yazar 3	–	7	4	11
Yazar 4	5	3	–	8
Yazar 5	2	3	3	8
Yazar 6	5	2	–	7
Yazar 7	1	4	2	7
Yazar 8	1	2	4	7
Yazar 9	1	5	–	6
Yazar 10	–	3	3	6
Yazar 11	–	3	3	6
Yazar 12	–	4	2	6
Yazar 13	–	4	1	5
Yazar 14	–	4	1	5
Yazar 15	1	2	2	5

Yazarların üretkenliklerinin bir diğer ölçüsü 80/20 kuralı olarak da bilinen Pareto kanunudur. Bu genel kurala göre, bir dergide yayınlanan makalelerin %80'i yayın yapan yazarların %20'si tarafından yazılmaktadır (Birinci, 2008). *YED*'de yayınlanan makaleler incelendiğinde üretkenlik sırasına göre ilk %20'lik dilimdeki yazarların 317 makaleye katkıda buldukları belirlenmiştir. Bunun da makalelerin %80'ini oluşturan 645 değerinin oldukça aşağısında kaldığı, dolayısıyla *YED*'in Pareto kanununa uymadığı anlaşılmaktadır.

VI. YAZARLARIN KURUMLARA GÖRE DAĞILIMI

YED'de 1995-2020 döneminde 110'u Türkiye'de faaliyet gösteren, 14'ü yabancı üniversite olmak üzere 124 farklı üniversiteden toplam 1.157 yazarın çalışması yayınlanmıştır. Üniversite dışından yazarların oranı yaklaşık %8 kadardır (Tablo 2). Yazarların 11'i Türkiye içinde veya dışında yaşayan yabancı uyruklulardan oluşmaktadır. Buna göre yabancı yazar oranı yaklaşık %1'dir.

Tablo 2. Yazarların bağlı oldukları kuruma göre makalelerin dağılımı.

Kurum	Yazar Sayısı	Oran (%)
Üniversite	1.157	90,96
Üniversite dışı eğitim kurumu	14	1,10
Kamu kurumu/kuruluşu	36	2,83
Yarı resmi kuruluş	3	0,24
Özel sektör	16	1,26
Bağımsız/belirsiz	46	3,62
Toplam	1.272	100,00

Üniversite mensubu yazarların %26'sını MCBÜ mensubu yazarlar oluşturmaktadır. MCBÜ'de derginin hitap ettiği alanlara yönelik üç fakülte (İİBF, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, İşletme Fakültesi) bulunduğu dikkate alındığında bu oranın yüksek olmadığı söylenebilir. İkinci sırada ise yaklaşık %9 pay ile Dokuz Eylül Üniversitesi yer almaktadır. %74 oranındaki dış katkı *YED*'in alanındaki tanınırlığının bir göstergesi olarak da değerlendirilebilir. Tablo 3 incelendiğinde ilk 7 sırada Ege Bölgesi'ndeki üniversitelerin yer aldığı görülmektedir. Bu da genel olarak araştırmacıların yakındaki üniversitenin dergisini tercih etme eğiliminde oldukları şeklinde değerlendirilebilir.

Tablo 3. Yazarların bağlı oldukları üniversitelere göre makalelerin dağılımı.

Kurum Adı	Yazar Sayısı ⁵	Oran (%)	Kurum Adı	Yazar Sayısı	Oran (%)
Manisa C. Bayar Ü.	301	26,02	19 Mayıs Ü.	3	0,26
Dokuz Eylül Ü.	101	8,73	İstanbul Aydın Ü.	3	0,26
Muğla S. Koçman Ü.	54	4,67	Bayburt Ü.	3	0,26
Afyon Kocatepe Ü.	38	3,28	İstanbul Kültür Ü.	3	0,26
Balıkesir Ü.	37	3,20	Kafkas Ü.	3	0,26
Aydın A. Menderes Ü.	29	2,51	Muş Alpaslan Ü.	3	0,26
Kütahya Dumlupınar Ü.	24	2,07	Batman Ü.	3	0,26
Selçuk Ü.	24	2,07	Haliç Ü.	3	0,26
Ege Ü.	23	1,99	Yıldız Teknik Ü.	3	0,26
İstanbul Ü.	22	1,90	Fırat Ü.	3	0,26
Kahramanmaraş S. İ. Ü.	22	1,90	Harran Ü.	3	0,26
İsparta S. Demirel Ü.	20	1,73	Bilecik Ü.	3	0,26
Niğde Ö. Halisdemir Ü.	19	1,64	Kastamonu Ü.	2	0,17
Gebze T. Ü.	17	1,47	Nişantaşı Ü.	2	0,17
Uludağ Ü.	16	1,38	Arel Ü.	2	0,17
Tokat Gaziosmanpaşa Ü.	14	1,21	Bursa T. Ü.	2	0,17
Akdeniz Ü.	13	1,12	Sakarya U. Bilimler Ü.	2	0,17
Karadeniz T. Ü.	13	1,12	Gaziantep Ü.	2	0,17
Kırkkale Ü.	13	1,12	T. Özal Ü.	2	0,17
Anadolu Ü.	13	1,12	Işık Ü.	2	0,17
Hacettepe Ü.	11	0,95	Artvin Coruh Ü.	2	0,17
Bandırma 17 Eylül Ü.	11	0,95	İnönü Ü.	2	0,17
Sakarya Ü.	11	0,95	Süleymanşah Ü.	2	0,17
Başkent Ü.	11	0,95	Hakkâri Ü.	2	0,17
Uşak Ü.	10	0,86	İzmir Demokrasi Ü.	2	0,17
Çanakkale 18 Mart Ü.	10	0,86	Bakırçay Ü.	2	0,17
Cumhuriyet Ü.	10	0,86	İstanbul Teknik Ü.	2	0,17
Hitit Ü.	10	0,86	Bolu İzzet Baysal Ü.	2	0,17
Çukurova Ü.	9	0,78	M. Kemal Ü.	2	0,17
Gazi Ü.	9	0,78	Galatasaray Ü.	2	0,17
Eskişehir Osmangazi Ü.	8	0,69	Kilis 7 Aralık Ü.	2	0,17
Erciyes Ü.	8	0,69	Sinop Ü.	2	0,17
Kocaeli Ü.	7	0,61	Konya Gıda ve Tarım Ü.	2	0,17
Aksaray Ü.	7	0,61	Osmaniye K. Ata Ü.	1	0,09
Yozgat Bozok Ü.	7	0,61	Düzce Ü.	1	0,09
Kırşehir A. Evran Ü.	7	0,61	THK Ü.	1	0,09
Trakya Ü.	7	0,61	Avrasya Ü.	1	0,09
Fatih Ü.	6	0,52	Alanya A. Keykubat Ü.	1	0,09
Marmara Ü.	6	0,52	Ankara Ü.	1	0,09
Mersin Ü.	6	0,52	Yalova Ü.	1	0,09
Pamukkale Ü.	6	0,52	Van Yüzüncü Yıl Ü.	1	0,09
Dicle Ü.	6	0,52	Gelişim Ü.	1	0,09
Yaşar Ü.	6	0,52	Erzincan Ü.	1	0,09
Nevşehir H. B. Veli Ü.	6	0,52	Türk – Alman Ü.	1	0,09
Karabük Ü.	5	0,43	N. N. Yazgan Ü.	1	0,09
Giresun Ü.	5	0,43	Kadir Has Ü.	1	0,09
Ordu Ü.	5	0,43	Gedik Ü.	1	0,09
Ankara Y. Beyazıt Ü.	5	0,43	R. T. Erdoğan Ü.	1	0,09
Atatürk Ü.	5	0,43	Bingöl Ü.	1	0,09
Medipol Ü.	4	0,35	Adıyaman Ü.	1	0,09
Gümüşhane Ü.	4	0,35	İzmir Ekonomi Ü.	1	0,09
Konya N. Erbakan Ü.	4	0,35	Kırklareli Ü.	1	0,09
Tekirdağ N. Kemal Ü.	4	0,35	Bartın Ü.	1	0,09
Çankırı Karatekin Ü.	4	0,35	Maltepe Ü.	1	0,09
Burdur M. A. Ersoy Ü.	4	0,35	Siirt Ü.	1	0,09
			Toplam	1.157	100,00

⁵ Makalenin yayınladığı tarihte yazarın bağlı üniversite dikkate alınmıştır.

VII. YAZARLARIN CİNSİYET VE UNVANA GÖRE DAĞILIMI

Yayınlanan 26 ciltte yer alan çalışmalarda toplam 611 farklı yazarın adı geçmektedir. Bunların 204'ü kadın (%33,39), 407'si erkektir (%66,61). 2020 yılı itibariyle Türkiye üniversitelerinde görev yapmakta olan akademisyenlerin %45'i kadınlardan oluşmaktadır (Anadolu Ajansı, 2021). İnceleme dönemi içerisinde kadın araştırmacıların sayısının giderek arttığı dikkate alındığında belirtilen cinsiyet oranlarının bu değişimi yansıttığı düşünülebilir.

Çalışmaya katkıda bulunan yazarların unvanları itibariyle *YED*'de yayınlanan makalelerin dağılımı Tablo 4'de verilmiştir. Yazarların unvanları belirlenirken makalenin yayımlandığı dönemdeki unvanları dikkate alınmıştır. Görüldüğü gibi en fazla yayın, akademik camiada öğretim üyeleri içinde en kalabalık kesimi oluşturmaları ve doçentliğe hazırlık amacıyla yayına ağırlık vermeleri gibi öngörülebilir nedenlerle Dr. öğretim üyesi⁶ sınıfına aittir (%37,13). Genel sınıflandırmada ikinci sırada araştırma görevlileri sınıfı gelmektedir (toplam %21,76). Öğretim üyeleri grubunda en düşük yayın oranı profesör sınıfına aittir (%9,59).

Tablo 4. Makalelerin yazar unvanı ve sırasına göre dağılımı.

Unvan	1. isim	%	2. isim	%	3. isim	%	4. isim	%	Toplam	%
Arş. Gör.	113	0,14	82	0,21	24	0,25	–	–	215	16,77
Arş. Gör. Dr.	43	0,05	16	0,04	4	0,04	1	0,20	64	4,99
Öğr. Gör.	23	0,03	18	0,05	6	0,06	–	–	45	3,51
Öğr. Gör. Dr.	17	0,02	4	0,01	–	–	–	–	21	1,64
Dr. Öğr. Üyesi	342	0,43	121	0,30	12	0,12	1	0,20	476	37,13
Doç. Dr.	126	0,16	57	0,14	12	0,12	1	0,20	195	15,21
Prof. Dr.	56	0,07	55	0,14	11	0,11	1	0,20	123	9,59
YL öğrencisi	7	0,01	3	0,01	12	0,12	1	0,20	23	1,79
Doktora öğrencisi	9	0,01	18	0,05	6	0,06	–	–	33	2,57
Dr.	45	0,06	13	0,03	5	0,05	–	–	63	4,91
Bilim uzmanı	8	0,01	11	0,03	5	0,05	–	–	24	1,87
Toplam	789		398		97		5		1.282	

VIII. MAKALELERİN ALANLARA GÖRE DAĞILIMI

Bir fakülte dergisi olması hasebiyle *YED*'in genel kapsamının iktisadi ve idari bilimlerden oluşması beklenmekle birlikte hukuk, iletişim, sosyoloji gibi diğer bazı bilim dallarıyla ilişkili çalışmalara da rastlanmaktadır. Yayınlanan çalışmalar alanlarına göre değerlendirilirken işletme alanını oluşturan alt bilim dalları birbirlerinden oldukça farklılaştıkları için alt bilim dalları itibariyle değerlendirilmiştir⁷. Buna göre yönetim-organizasyon ve iktisat dallarıyla ilişkili çalışmalar yayınlanan 807 makale içinde en büyük paya sahiptirler (sırasıyla %26,15 ve %25,16). Onları yaklaşık %12'lik paylarla muhasebe-finance ve maliye dallarından çalışmalar izlemektedir (Tablo 5).

⁶ 6 Mart 2018 tarihinde yürürlüğe giren kanunla "yardımcı doçent" unvanı kaldırılarak "doktor öğretim üyesi" unvanı getirilmiştir. Burada verilen oran her iki unvanı kapsamaktadır.

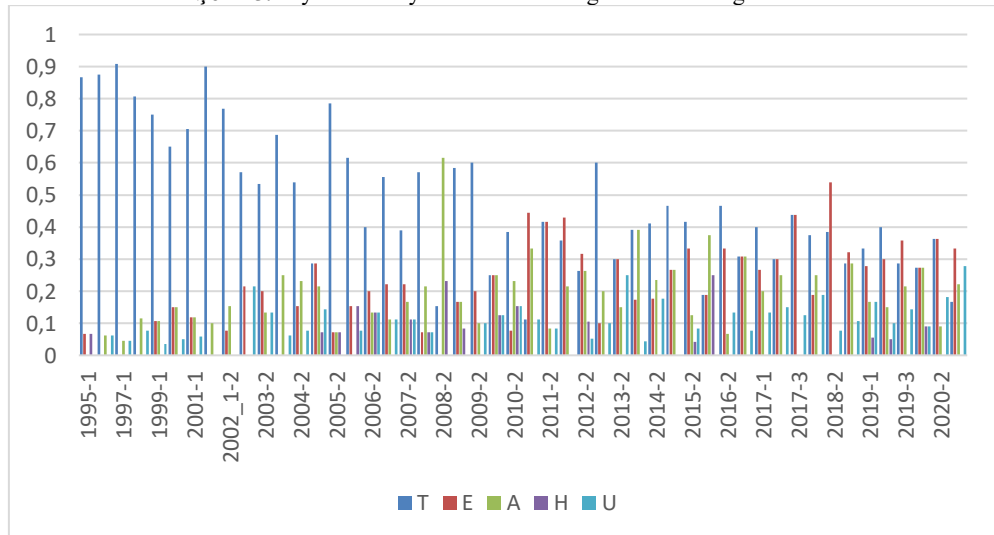
⁷ Ekonometrik analiz içeren çalışmalar pür teorik olmadıkları için ayrı bir sınıf olarak değerlendirilmemiş, genellikle (ampirik) iktisat, duruma göre de ya istatistik ya da asıl konuya göre ait olduğu bilim grubuna (finans, maliye vb.) dâhil edilmiştir. Benzer şekilde, yönelyem analizi içeren çalışmalar da sayısal yöntemler grubuna dâhil edilmiştir.

Tablo 5. Makalelerin bilim dallarına göre dağılımı.

Alan Adı	Makale Sayısı	Oran (%)
Yönetim – Organizasyon	211	26,146
İktisat	203	25,155
Muhasebe – Finansman	101	12,515
Maliye	99	12,268
Pazarlama	65	8,055
Sayısal Yöntemler	43	5,328
Kamu Yönetimi	32	3,965
Siyaset Bilimi	23	2,850
Çalışma Ekonomisi	14	1,735
İstatistik	7	0,867
İletişim	3	0,372
Hukuk	3	0,372
Uluslararası İlişkiler	2	0,248
Sosyoloji	1	0,124
Toplam	807	100,00

IX. MAKALELERİN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Çok farklı alanlarda çok çeşitli konuların ele alındığı makaleleri katı bir sınıflandırmaya tâbi tutmak zor olmakla birlikte araştırmada kullanılan aracın niteliğine göre gevşek bir ayırım yapılabilir. Bir kısım makaleler konuyu pür teorik açıdan ele alırken diğer bazı makalelerde istatistiksel, ekonometrik veya spesifik bir araştırma yöntemine başvurulduğu gözlenmektedir. Makaleler inceleme konusuna yaklaşımları ve yöntemleri açısından beş gruba ayrılarak sınıflandırılmıştır: hiçbir ampirik araca başvurulmayan, betimsel veya yorum türü çalışmalar (T – teorik), ekonometrik yöntemlere dayalı analiz içeren çalışmalar (E – ampirik), uygulanan anketten elde edilen verilerin kategorik sunum ve yorumundan ibaret olan çalışmalar (A – ankete dayalı), anket verilerine dayalı olarak birtakım hipotez testlerinin uygulandığı çalışmalar (H – hipotez) ve belirli bir yöntemin uygulanmasına yönelik çalışmalar (U – uygulama).

Şekil 5. Sayılar itibarıyla makale türüne göre oransal dağılım.

Makalelerin türlerine göre oransal dağılımının zaman içindeki seyri Şekil 5'te verilmiştir. Derginin her bir sayısı itibariyle makale adedi değişkenlik gösterdiği için oransal gösterim daha uygun bulunmuştur. Verilen oranlar incelendiğinde ilk yıllarda teorik çalışmaların oransal olarak çok baskın olduğu, ancak zaman içinde diğer türlerde çalışmaların artış gösterdikleri anlaşılmaktadır. Bu olgu kısmen, 90'lı yılların sonlarında Türkiye'de ampirik analiz araçlarının henüz pek yaygınlaşmamış olmasıyla, kısmen de ilk sayılarda yazar kümesinin daha homojen olması ve sözkonusu yazar kümesinin o dönemki tercihleriyle açıklanabilir. Bununla birlikte yazar eğilimlerinin zamanla değiştiği söylenebilir. Sözgelimi, ilk sayılarda anket verisi kullanmayan bir yazar sonraki yıllarda çalışmalarında anket uygulamış ve verileri hipotez testlerinde kullanmıştır. Benzer durum makroiktisadi araştırmalar için de geçerlidir.

Önceki bölümde de gösterildiği gibi çalışmaların önemli bir kısmının (%26) yönetim-organizasyon dalında olması ankete dayalı deskriptif analizler ve hipotez testlerinin kullanım oranına da yansımaktadır. Yine, tüm makalelerin dörtte birini oluşturan iktisadi araştırmalarda son dönemde ekonometrik analiz araçlarının gitgide daha yoğun olarak kullanılması da ampirik çalışmaların oransal olarak giderek artmasına neden olmaktadır.

X. MAKALELERİN ALDIĞI ATIFLARIN DAĞILIMI⁸

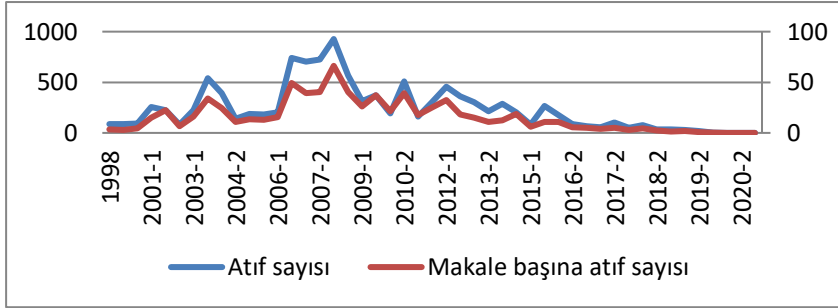
Makalelerin aldıkları atıflar Google-Akademik üzerinden yapılan araştırmaya dayanmaktadır. Google-Akademik'te rapor edilen "alıntılanma sayısı" bazı mükerrer kayıtlar içerebildiğinden buradaki sayıların yaklaşık değerler olarak kabul edilmesi uygun olacaktır. Diğer taraftan, tüm makaleler için benzer süreç izlendiğinden söz konusu sapma olasılığının aşağı yukarı aynı olacağı söylenebilir. Bu itibarla, atıf sayıları için yapılacak karşılaştırmanın bu sapmadan ciddi oranda etkilenmeyeceği düşünülmektedir.

1995 – 2020 döneminde YED'de yayınlanan 807 çalışmaya Ocak 2021 itibariyle toplam 12.295 atıf yapıldığı tespit edilmiştir. Yayınlanan sayılara göre makalelerin aldıkları atıfların dağılımı Şekil 6'da verilmiştir. Burada, yayınlanan her bir sayıdaki makale sayısının farklı olduğu ve makalelerin atıf alma olasılığının zaman geçtikçe artabileceği gözden uzak tutulmamalıdır. Şekil incelendiğinde ilk yıllardaki makalelerin eski olmalarına rağmen nispeten düşük atıf sayısına sahip oldukları görülmektedir. Bu durumun, dergi o dönemlerde henüz internet üzerinden yayınlanmadığı için ulaşılabilirliğinin kısıtlı olmasından kaynaklandığı düşünülebilir. 13, 14 ve 15. ciltlerdeki makalelerin atıf performanslarının nispeten oldukça yüksek olduğu, sonraki ciltlerde ise yakın tarihli olduklarından doğal olarak atıf sayılarının düşme eğilimi sergilediği gözlenmektedir. Sayılar itibariyle makale sayılarındaki farklılığın atıf sayısı üzerindeki olası etkisini hesaba katmak amacıyla her bir sayı için makale başına atıf sayısı da hesaplanmıştır. Şekil 6'da görüldüğü gibi her iki göstergenin zaman içindeki değişimi genel olarak benzerlik göstermektedir. Atıf sayılarının zaman içindeki dağılımı Rousseau vd. (2018:

⁸ Atıf bilgisi 10 Ocak 2021 itibariyledir.

196,197)'nin işaret ettiği “yakınlık etkisi” (immediacy effect) olgusuyla uyumludur.

Şekil 6. Sayılara göre atıf sayısının dağılımı.

XI. EN FAZLA ATIF ALAN MAKALELER

YED'de yayınlanan çalışmaların atıf performanslarına bakıldığında (Tablo 6) yönetim ve organizasyon alanında yayınlanan makalelerin en fazla atıf alan grup oldukları görülmektedir. Ocak 2021 itibariyle, *YED*'in 26 cildinde yayınlanmış olan makalelerden en fazla atıf alan 15 makalenin 11 tanesi yönetim ve organizasyon alanındadır. Diğerlerinin dağılımı ise 2 pazarlama, 1 iktisat ve 1 turizm işlemeciliği şeklindedir. *YED*'de iktisat alanında yayınlanan makalelerin oranı yönetim-organizasyon alanındakilere yakın olmakla birlikte (bkz. Tablo 5) atıf sayısı bakımından iki alan arasında büyük fark vardır.

Her ne kadar sıralama sözkonusu makalelerin toplam atıflar içindeki paylarına göre yapılmışsa da kuşkusuz çalışmanın yayımının üzerinden geçen yıl sayısı atıf sayısı üzerinde etkili olmaktadır⁹. Bu nedenle aradan geçen yıl sayısına bölünerek elde edilen yıl ağırlıklı atıf sayısı tablonun son sütununda verilmiştir.

Tablo 6. En fazla atıf alan makaleler (ilk 15).

	Yazar/lar	Alan	Cilt-Sayı	Yıl	Atıf Sayısı	Pay	Atıf/Yıl
1	N. Demircan, A. Ceylan	Yön-Org	10-2	2003	292	2,37	22,46
2	G. S. Arı, E. Ç. Bal	Yön-Org	15-1	2008	290	2,36	23,36
3	Ö. Turunç, M. Çelik	Yön-Org	17-2	2010	256	2,08	25,60
4	S. Köse, S. Tetik, C. Ercan	Yön-Org	8-1	2001	203	1,65	10,41
5	Y. Demirel	Yön-Org	15-2	2008	202	1,64	16,83
6	E. Örcü, R. Kılıç, T. Kılıç	Pazarlama	14-2	2007	194	1,58	14,92
7	M. O. Özkaya, İ. D. Kocakoç, E. Karaa	Yön-Org	13-2	2006	189	1,54	13,50
8	O. Bahar	İktisat	13-2	2006	188	1,53	13,43
9	H. N. Basım, M. Beğenirbaş	Yön-Org	19-1	2012	184	1,50	21,65
10	E. Örcü, A. Kanbur	Pazarlama	15-1	2008	174	1,42	13,92
11	Ş. Aslan	Yön-Org	15-2	2008	161	1,31	13,42
12	İ. Akkoç, A. Çalışkan, Ö. Turunç	Yön-Org	19-1	2012	143	1,16	16,82
13	S. Doğan, Ö. Demiral	Yön-Org	14-1	2007	137	1,11	10,15
14	M. Kozak	Tur. İsl.	14-1	2007	124	1,01	9,19
15	U. Durna	Yön-Org	11-1	2004	121	0,98	7,33
				Toplam	2.858	23,25	

⁹ Bununla birlikte, atıf sayısı ile makalenin yayımı üzerinde geçen süre (yaşı) arasındaki korelasyon pozitif ama çok düşük (0,08) bulunmuştur. Buna karşılık, sayma veri regresyon modeli tahminlerine göre makale yaşı ile atıf sayısı arasında pozitif ve istatistiksel açıdan oldukça anlamlı bir ilişkinin var olduğu yönünde bulgulara ulaşılmıştır.

Bu 15 çalışma dergide yayınlanan 807 makalenin %1,86'sını oluştururken aldıkları atıflar toplam atıfların %23,25'ini oluşturmaktadır. Bu bakımdan sözkonusu çalışmaların derginin tanınmasına ve bilinirliğinin artmasına çok büyük katkıda buldukları söylenebilir. Makalelerin geneli incelendiğinde 208 çalışmanın (yayınlanan makalelerin dörtte biri) bugüne kadar hiç atıf almadıkları göze çarpmaktadır. Atıf performansı açısından en büyük grubu (464 çalışma, %57,50) 1 ila 25 arası atıf almış olan makaleler oluşturmaktadır.

Tablo 7. Aldıkları atıf sayılarına göre makalelerin dağılımı.

Atıf Sayısı	Frekans	Oran (%)	Birikimli frekans	Oran (%)
0	208	25,77	208	25,77
1-25	464	57,50	672	83,27
26-50	68	8,43	740	91,70
51-75	32	3,97	772	95,66
76-100	14	1,73	786	97,40
101-125	5	0,62	791	98,02
126-150	3	0,37	794	98,40
151-175	4	0,50	798	98,88
176-200	4	0,50	802	99,38
201-225	2	0,25	804	99,63
226-250	1	0,12	805	99,75
251-275	1	0,12	806	99,88
275-300	1	0,12	807	100,00
Toplam	807	100,00		

Makalelerin aldıkları atıf sayıları Benford Kanunu'na uygunluk açısından araştırılmıştır. "Birinci basamak kanunu" olarak da bilinen Benford Kanunu, sayısal verilerin basamaklarında 0, 1, 2, ..., 9 değerlerinin bulunma olasılıklarının logaritmik olarak değişim gösterdiğini ifade etmektedir. Örneğin, bir sayısal verinin ilk basamağında 1 değeri bulunması olasılığı 0,301 iken 9 değeri bulunması olasılığı 0,046 kadardır. Oysa ikinci basamakta 1 değeri bulunması olasılığı 0,114, buna karşılık 9 bulunması olasılığı 0,085'dir (Alves vd., 2016). Benford Kanunu'nun esas alınan logaritma tabanından ve ölçekten bağımsız olduğu kanıtlanmıştır (Akkaş, 2007).

Birinci ve ikinci basamak değerleri için yürütülen testte χ^2 test istatistiği sırasıyla 4,384 ve 10,275 bulunmuştur. Bu değerler %5 hata payı için 8 ve 9 serbestlik dereceli kritik değerler olan $\chi^2(8) = 15,507$ ve $\chi^2(9) = 16,919$ değerleri ile karşılaştırıldığında "gözlenen olasılıklarla Benford olasılıkları arasında fark yoktur" şeklindeki boş hipotezin reddedilemediği görülmektedir. Buna göre, makalelerin aldıkları atıf sayılarının basamak değerleri Benford Kanunu ile ortaya koyulan doğal süreçle uyumludur.

XII. MAKALE DEĞERLENDİRME SÜRESİ

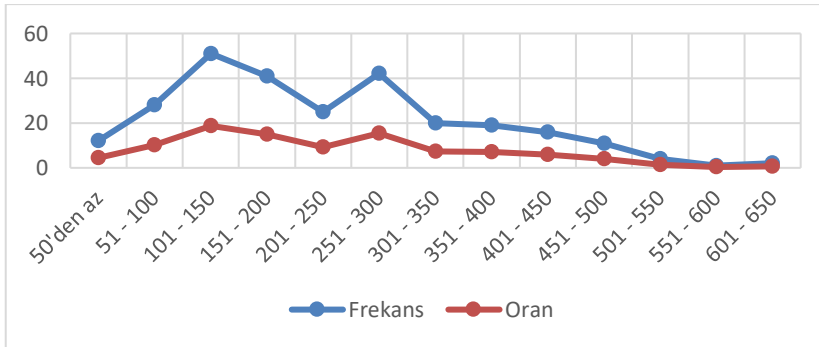
Akademik dergilerde yayın için gönderilen çalışmaların hakem değerlendirme süreçlerinin hızlı bir şekilde sonuçlandırılması arzu edilen bir durumdur. Çünkü makul ölçüdeki bir hızlı değerlendirme süreci çalışmanın verilerinin ve sonuçlarının güncelliğini korumasına, yazarların çalışmaya dair bilgileri henüz sıcak olduğundan talep edilen revizyonların daha kısa sürede yapılmasına, ayrıca dergi yönetiminin sürüncemede kalmış çalışmalar olmadan daha rahat hareket etmesine imkân vermektedir. Kuşkusuz değerlendirme süreci

tümüyle dergi yönetiminin kontrolü altında değildir. Hakemlerin değerlendirme süresi, yazarlardan istenen revizyonların gerçekleştirilme süresi, ikinci tur ve/veya üçüncü hakem değerlendirme süresi ve derginin operasyonel hızı değerlendirme sürecinin uzunluğunu belirleyen başlıca faktörlerdir. Bununla birlikte, dergi yönetiminin her aşamada belirli ölçülerde süreci hızlandırma imkânına sahip olduğu söylenebilir. Son yıllarda birçok akademik dergi makalelerin ilk geliş, revizyon ve yayına kabul tarihlerini paylaşmaktadır. Böylelikle hem şeffaflık konusunda önemli bir adım atılmış olmakta, hem de çalışmaların değerlendirme süreçleri hakkında fikir edinilmektedir.

YED, 2015 yılı (22. cilt) 2. sayısından itibaren değerlendirme sürecine ilişkin olarak makale geliş ve yayına kabul ediliş tarihi şeklindeki kronolojik bilgileri paylaşmaya başlamıştır. Ancak revizyon tarihleri belirtilmediğinden sadece sürecin toplam süresi hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, çoğu makale için uzun zamana yayılan sürecin uzama nedenleri bilinmemektedir.

2020 sonuna kadar yayınlanan 17 sayıdaki toplam 270 makale incelendiğinde medyan değerlendirme süresinin 209, ortalama sürenin yaklaşık 232 gün, standart sapmanın ise 130,23 olduğu görülmüştür. En kısa değerlendirme süresi 24, en uzununu ise 644 gündür. Yayınlanan makalelerin yarısından fazlası (%51,47) için değerlendirme süresi altı aydan daha uzun sürmüştür (Şekil 7). Buna göre *YED*'de makale değerlendirme süresinin genel olarak uzun olduğu söylenebilir.

Şekil 7. Makale değerlendirme sürelerinin dağılımı (yatay eksen; gün).

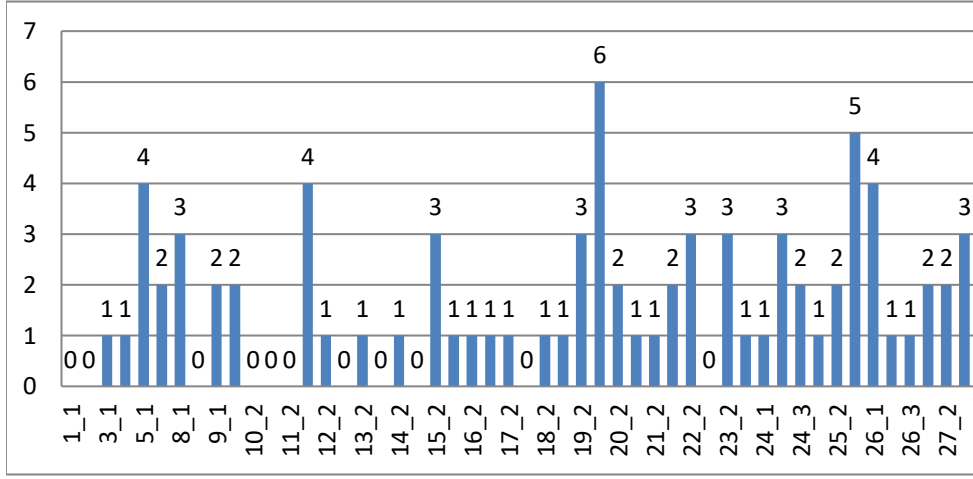
XIII. YABANCI DİLDE MAKALE SAYISI

Günümüzde genel olarak bilim dili İngilizce'dir. Garfield (1990), İngilizce dışında bir dilde yayınlanan belgelerin uluslararası toplum tarafından daha az dikkat çektiğini belirtmektedir. Bu nedenle, yerel dille duyurulan araştırma sonuçları, doğası gereği daha uluslararası olan ve birçok bilim alanında kabul edilen bilim dili olan İngilizce'de rapor edilen bulgulardan daha yavaş yayılmaktadır. Yazım dilinin İngilizce olması yayınlanan çalışmaların daha fazla atıf almasına ve dolayısıyla derginin bilinirliğinin artmasına da katkı sağlamaktadır. Bu olgunun etkisiyle Türkiye'de ve dünyada tümüyle İngilizce dilinde yayın yapan dergilerin sayısı giderek artmaktadır.

YED'in inceleme döneminde yayınlanan 51 sayısındaki toplam 807 makalenin 78'inin dili İngilizce'dir. Bunun dışında sadece 3 adet Almanca makale

yayınlanmıştır. Buna göre yayınlanan çalışmaların yaklaşık %10'u yabancı dildedir. Yabancı dildeki 81 makalenin sadece 2 tanesi tamamen yabancı yazarlar tarafından yazılmıştır. Şekil 8 incelendiğinde İngilizce makale sayısının 26 yıl içinde kayda değer bir farklılık göstermediği anlaşılmaktadır. Buna göre, *YED*'in uluslararasılaşma bakımından oldukça zayıf kaldığı söylenebilir.

Şekil 8. Sayılara göre yabancı dilde makale sayısı.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin bir yayını olarak 1995 yılında yayın hayatına başlayan *Yönetim ve Ekonomi Dergisi* (*YED*) uzun yıllara dayanan birikimi ve alanında edindiği saygın yer ile bilimsel bilginin yayılması ve paylaşılmasında aracı olma misyonunu başarıyla yerine getirmektedir. Bu çalışmada, *YED*'in 1995 – 2020 döneminde yayınlanan 51 sayısındaki makaleler bibliyometrik açıdan incelenmiştir.

Yapılan incelemeler sonucunda *YED*'in temel karakteristikler açısından bibliyometrik olarak incelenen diğer bazı benzer kapsamlı dergilerle paralellik sergilediği görülmüştür. İncelemelerden elde edilen bulgular aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- Makalelerin yarıya yakını (%46,8) tek yazarlıdır. Özellikle ilk yıllarda tek yazarlı makale oranı daha yüksekken son dönemlerde çok yazarlı makalelerin sayısında artış gözlenmektedir.
- En fazla yayın yapan ilk 15 sıradaki yazar incelendiğinde biri dışında diğerlerinin tümünün MCBÜ öğretim elemanı oldukları göze çarpmaktadır. Bunların da 10 tanesi hâlihazırda MCBÜ-İİBF'de görev yapmaktadırlar.
- Yazarların %91'i akademik camiadandır. Bunların da %26'sını MCBÜ mensubu akademisyenler oluşturmaktadır.
- 1995-2020 döneminde 110'u Türkiye'de faaliyet gösteren, 14'ü yabancı üniversite olmak üzere 124 farklı üniversiteden yazarın çalışması

yayınlanmıştır. Yazarların 11'i Türkiye içinde veya dışında yaşayan yabancı uyruklulardan oluşmaktadır. Buna göre yabancı yazar oranı yaklaşık %1'dir. Toplam 611 farklı yazar katkıda bulunmuştur. Yazarların üçte biri kadındır.

- Yazarların unvanlarına göre dağılımına bakıldığında en geniş kesimi Dr. öğretim üyesi (yardımcı doçent) grubunun oluşturduğu (%37,13), onları araştırma görevlileri grubunun izlediği (toplam %21,76) görülmektedir.
- Yayınlanan makalelerin yarısından fazlasını genel olarak işletme alanına dâhil edilebilecek bilim dallarından çalışmalar oluşturmaktadır. Tüm branşlarda en yüksek pay yönetim-organizasyon bilim dalına aittir.
- Makalelerin önemli bir kısmının teorik çalışmalardan oluştuğu, ancak zaman içinde teorik çalışmalar sayı ve oran olarak azalırken ampirik çalışmaların artış gösterdiği gözlenmektedir.
- 1995 – 2020 döneminde *YED*'de yayınlanan 807 çalışmaya Ocak 2021 itibariyle toplam 12.295 atıf yapıldığı tespit edilmiştir. Özellikle 2007 ve 2008 yıllarında yayınlanan makalelerin nispi olarak yüksek atıf düzeyine sahip oldukları göze çarpmaktadır. Makalelerin dörtte biri bugüne kadar hiçbir atıf almamış görünmektedir.
- Bilim dalları itibariyle çalışmaların atıf performanslarına bakıldığında yönetim-organizasyon alanında yayınlanan makalelerin en fazla atıf aldıkları görülmektedir. En fazla atıf alan 15 makalenin 11 tanesi yönetim-organizasyon alanındadır.
- Hakkında süreç bilgisi bulunan toplam 270 makale incelendiğinde ortalama değerlendirme süresinin yaklaşık 232 gün olduğu görülmüştür. En kısa değerlendirme süresi 24, en uzununu ise 644 gündür. Yayınlanan makalelerin yarısından fazlası (%51,47) için değerlendirme süresi altı aydan daha uzun sürmüştür. Buna göre *YED*'de makale değerlendirme süresi genel olarak uzundur.
- Yayınlanan toplam 807 makalenin 80'i yabancı dilde yazılmıştır (%9,9). Yabancı dildeki 80 makalenin sadece 2 tanesi tamamen yabancı yazarlar tarafından yazılmıştır. Dolayısıyla *YED*'in uluslararasılaşma açısından oldukça zayıf kaldığı söylenebilir.
- *YED*'de 2020 yılında alan editörlüğüne geçilmesi kuşkusuz yararlı bir adımdır. Böylece hem çalışmaların uygun hakeme yönlendirilmesi imkânı artırılarak değerlendirme sürecini bir ölçüde kısaltmak mümkün olacak, hem de alana katkı yapma potansiyeli yüksek çalışmaları tespit etmek daha olası hâle gelecektir. Makalelerin dörtte birinin bugüne kadar atıf alamadığı göz önünde bulundurulduğunda, alana katkı açısından çok zayıf çalışmaların daha editörlük değerlendirmesi aşamasında iade edilmesi ve daha nitelikli çalışmaların hakemli sürecine alınması etkinliği ve kaliteyi artıracaktır.
- Elde edilen sonuçlar ve diğer gözlemler dikkate alınarak, aşağıdaki önerilerin *YED*'in daha nitelikli, daha fazla tanınan ve daha işlevsel bir

akademik dergi olması için faydalı ve yol gösterici olacağı düşünülmektedir:

- Yabancı dillerde (özellikle İngilizce) ve yabancı araştırmacılarla ortak çalışmaların artırılması *YED* kaynaklı makalelerin daha fazla atıf almasına, derginin ve MCBÜ'nün bilinirliğinin artmasına önemli ölçüde katkıda bulunacaktır. Bunun için yazarlara çalışmalarını İngilizce veya tercih edecekleri başka bir dilde yazmaları önerilebilir, teşvik edilebilir. Tercüme konusunda destek sağlanabilir. Uluslararası bilim camiasının dikkatini çekmek ve yabancı dillerdeki makalelere bir ivme kazandırmak için, bir süreliğine bile olsa, çeşitli alanlarda tanınmış yabancı akademisyenlerden makale talep edilebilir (invated paper). Yine, dergide en fazla MCBÜ elemanlarının yayın yaptıkları (1/4 ün üzerinde) gözönüne alındığında, MCBÜ mensuplarının *YED*'de yayınlanmak üzere gönderdikleri çalışmalarda diğer üniversitelerden yerli ve yabancı araştırmacılarla daha fazla ortaklık yapmaları ve/veya en azından İngilizce makale yazmaları derginin bilinirliğini artırma konusunda yararlı olacaktır.
- Bazı araştırmacıların çalışmalarını yayınlamak istedikleri derginin sayfa tasarımı ve estetiğine önem verdiği gerçeğinden hareketle, derginin görsel açıdan geliştirilmesi ve ayrıca gerek yayına kabul edilen makale metinlerinde gerekse internet sayfasındaki hataların ortadan kaldırılması derginin imajını daha da güçlendirecektir.
- *YED*'in, MCBÜ olarak paydaş olunan kongrelerde sunulan ve hakemlik sürecinden geçen bildirimler yayınlanmasına ortam oluşturduğu bilinmektedir. Bunun yanı sıra, derginin kapsamına giren alanlarda çeşitli güncel ve popüler konularda konuk editör yönetiminde özel sayılar yayınlanabilir. Özellikle İngilizce yayınlanacak bu tür sayıların yerli ve yabancı araştırmacıların ilgisini dergiye çekme ve başvuru kaynağı olma gibi bir işlev üstlenmesi mümkündür.
- Türkçe ve İngilizce dil editörlüğünün hayata geçirilmesi yayınlanan çalışmaların dil ve üslup açısından daha kaliteli olmasına katkıda bulunacaktır. Kimi makalelerde Türkçe'nin kullanımı açısından dâhi birçok sorun gözlenmektedir. Sadece inceledikleri konu ve bunu ele alış biçimleri değil, dil ve üslup bakımından yetkinlikleri de akademik çalışmaların kalitesinin bir ölçütüdür.
- *YED*'in Dergipark sayfasında birçok aksaklık ve hata (çalışmayan link, yanlış künye bilgisi, eksik pdf linki vb.) bulunmaktadır. Bunların tespit edilerek en kısa sürede giderilmesi uygun olacaktır.
- Yayın ve değerlendirme sürecinin hızlandırılması için çözümler geliştirilmelidir. Özellikle hakemlik sürecindeki uzamaların mümkün olduğunca en aza indirilmesi önemlidir. Sorunlu hakemlerin tercih edilmemesi, belki revizyon için yazarlara azamî bir süre tanınması düşünülebilir.
- Derginin kurum içinden makaleler için gayriresmi olarak belirli bir kota prensibi uyguladığı bilinmekle birlikte MCBÜ içinden (özellikle isim

bazında) yazar yoğunlaşmasının azaltılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Örneğin aynı ismin bir cilt/yıl içinde birden fazla çalışmada yer almaması yönünde karar alınabilir. Bu ilke, kimi dergilerde uygulandığı gibi kurum-dışı yazarları da kapsayacak şekilde daha da genelleştirilebilir.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Makalenin tüm süreçlerinde Yönetim ve Ekonomi Dergisi'nin araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hareket edilmiştir.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları

Makalenin tamamı Doç. Dr. Kadir Karagöz tarafından kaleme alınmıştır.

Çıkar Beyanı

Yazarın herhangi bir kişi ya da kuruluş ile çıkar çatışması yoktur.

KAYNAKÇA

- Akkaş, M. E. (2007) "Denetimde Benford Kanunu'nun Uygulanması", *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9 (1), 191 – 206.
- Al, U. (2008) Türkiye'nin Bilimsel yayın Politikası: Atıf Dizinlerine Dayalı Bibliyometrik Bir Yaklaşım, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Alves, A. D., Horacio, H. Y. ve Soma, N. Y. (2016) "An Analysis of Bibliometric Indicators to JCR According to Benford's Law", *Scientometrics*, 107, 1489 – 1499.
- Anadolu Ajansı, "Üniversitelerdeki kadın akademisyen sayısı artıyor", Sefa Şahin'in 06.03.2021 tarihli haberi, Ankara. Erişim: 11.12.2021, <https://www.aa.com.tr/egitim/universitelerdeki-kadin-akademisyen-sayisi-artiyor/2166630>
- Andrés, A. (2019) *Measuring Academic Research: How to Undertake a Bibliometric Study*, Chandos Publishing.
- Anyi, K. W. U., Zainab, A. N. ve Anuar, N. B. (2009) "Bibliometric Studies on Single Journals: A Review", *Malaysian Journal of Library and Information Science*, 14 (1), 17 – 55.
- Balı, S. ve Dündar, D. (2020) "Maliye ve Finans Yazıları Dergisi'nde Yayımlanmış Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2009-2018)", *Maliye ve Finans Yazıları*, 113, 153-184.
- Beşel, F. ve Yardımcıoğlu, F. (2017) "Maliye Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi: 2007-2016 Dönemi", *Maliye Dergisi*, 172, 133-151.
- Birinci, H. G. (2008) Turkish Journal of Chemistry'nin Bibliyometrik Analizi, *Bilgi Dünyası*, 9 (2), 348 – 369.
- Budak, Y., Tıngöy, Ö. ve Küçükaraç, H. (2017) "Sayısal Ortamlar ve Yayıncılığın Dönüşümü Bağlamında Türkiye'de Akademik Süreli Yayıncılık", *Online Academic Journal of Information Technology*, Özel Sayı, 8 (30), 325 – 339.
- Çetinkaya-Bozkurt, Ö. ve Çetin, A. (2016) "Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi", *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 11 (2), 229-263.
- Doğan, Y. ve Kılıçaslan, H. (2021) "Sakarya İktisat Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi", *Sakarya İktisat Dergisi*, 10 (3), 226-239.
- Egghe, L. (2005) *Power Laws in the Information Production Process: Lotkaian Informetrics*, Elsevier Academic Press.
- Garfield, E. (1990) "The languages of science revisited: English (only) spoken here?", *Current Contents*, 31, 3-18.
- Kayakıran, D. ve Doğan, S. (2019) "Maliye ve Finans Yazıları Dergisi'nde Yayımlanmış Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2008-2019)", *Ekonomi Maliye İşletme Dergisi*, 2 (2), 92-102.
- Lotka, A. J. (1926) "The Frequency Distribution of Scientific Productivity", *Journal of the Washington Academy of Sciences*, 16 (12), 317 – 323.

- Özdemir, A. N. ve Alpaydın, Y. (2017) “Yükseköğretim Kurumlarında Akademik Yayıncılık: Üniversite Dergilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, *Yükseköğretim Dergisi*, 8 (1), 9 – 22.
- Polat, Ç., Sağlam, M. ve Sarı, T. (2013) “Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi”, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 27 (2), 273-288.
- Polat, Z. A. ve Alkan, M. (2015). “Jeodezi, Jeoinformasyon ve Arazi Yönetimi Dergisi'nin bibliyometrik analizi”, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, 15. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı, 25-28 Mart 2015, Ankara. http://www.hkmo.org.tr/resimler/ekler/866fb109cd37ad4_ek.pdf
- Polat, S. (2020) “Sosyoekonomi Dergisinde Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi: 2005-2019 Dönemi”, *Sosyoekonomi*, 28 (45), 281-300.
- Pritchard, A. (1969) “Statistical Bibliography or Bibliometrics?”, *Journal of Documentation*, 25 (4), 348-349.
- Rousseau, R., Egghe, L ve Guns, R (2018) *Becoming Metric-wise: A Bibliometric Guide for Researchers*, Chandos Publishing.
- Sengupta, I. N. (1992) “Bibliometrics, Informetrics, Scientometrics and Librametrics: An Overview”, *Libri*, 42 (2), 75-98.
- Tisdell, C. A. (2020) “The Fiftieth Year of Economic Analysis and Policy: How, Why, and to What Extent Has It Changed?”, *Economic Analysis and Policy*, 68, A1 – A9.
- Yılmazel, Ö. (2019) “Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi”, *Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20 (1), 1-13.

SUMMARY

Academic journals constitute a very important element of the scientific world due to the important role they play in the dissemination and sharing of scientific knowledge. Official and private academic journals, the number of which has increased rapidly in recent years, make a serious contribution to realizing this mission. The *Journal of Management and Economics (JME)*, which started its publication life in 1995 as a publication of Manisa Celal Bayar University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, successfully fulfills this task with its long years of experience and a respected place in the field. In this study, the articles in the 51 issues of the journal published between 1995 and 2020 were examined bibliometrical and descriptive statistical point of view.

As a result of the examinations, it was seen that the *JME* exhibited parallel features with some other journals which have similar scopes that were examined bibliometrically in terms of basic characteristics. The findings from the reviews can be summarized as follows:

- Nearly half of the articles (46.8%) have a single author. Especially in the first years, while the rate of single-authored articles is higher, there has been an increase in the number of multi-author articles in recent years.
- When the top 15 authors with the highest number of publications are examined, it is seen that all but one of them are MCBU faculty members. 10 of them are currently working in MCBU-FEAS.
- 91% of the authors are from the academic community and 26% of them are from MCBU.

- In the 1995-2020 period, the work of the authors from 124 different universities, 110 operating in Turkey and 14 foreign universities, has been published. 11 of the authors are foreign nationals living in or outside of Turkey. Accordingly, the rate of foreign authorship is approximately 1%. A total of 611 different authors contributed to papers. One-third of the authors are women.
- Considering the distribution of authors according to their titles, the largest group is assistant professors (37.13%), followed by the group of research assistants (21.76% in total).
- More than half of the published articles consist of studies from the branches of science that can be included in the field of business management in general. The highest share in all branches belongs to the branch of management-and-organization.
- It is observed that a significant part of the articles consists of theoretical studies, but while the number and rate of theoretical studies decrease over time, empirical studies increase.
- As of January 2021, a total of 12,295 citations were made to 807 studies published in the *JME* during the 1995 – 2020 period. Especially it is striking that the articles published in 2007 and 2008 have a relatively high citation level. A quarter of the articles seem to have received no citations to date.
- Considering the citation performance of the studies as per discipline it is seen that the articles published in the field of management-and-organization receive the most citations. 11 of the 15 most cited articles are from the field of management-and-organization.
- When a total of 270 articles with process information were examined, it was seen that the average evaluation period was approximately 232 days. The shortest evaluation period is 24 days and the longest is 644 days. For more than half (51.47%) of the published articles, the evaluation period took longer than six months. Accordingly, it can be said that the article evaluation period is generally long for *JME*.
- Out of a total of 807 published articles, 80 were written in a foreign language (9.9%). Only 2 of the 80 articles in a foreign language were written by completely foreign authors. Therefore, it can be said that *JME* is rather weak in terms of internationalization.

Based on the findings obtained from the review, the following suggestions can be made: In order to increase international recognition, the publication of articles in English should be emphasized, the page design of the journal should be improved, special issues can be published under the guest editor's management on current and popular topics, article evaluation period should be shortened, author concentration should be prevented.